

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 14. stav 1. Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj: 22/00, 102/09 i 54/10), člana 24. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 61/06) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2009. GODINU HRVATSKE DEMOKRATSKE UNIJE BIH

Broj: 03-07-6-234/10
Sarajevo, 14. decembar 2010. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA	3
1. UVOD	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA.....	5
Predmet pregleda i kontrole.....	5
Cilj pregleda i kontrole	5
Obim pregleda i kontrole.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE	5
5. NALAZI I PREPORUKE	5
5.1. NALAZI.....	5
5.2. PREPORUKE.....	6

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske demokratske unije BiH za 2009. godinu.

Rukovodstvo stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka i uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Na osnovu našeg pregleda utvrđeno je sljedeće:

Stranka nije ispoštovala odredbe člana 11. stav (1) i stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka jer nije uspostavila potpune i adekvatne evidencije o svim prihodima i rashodima i obavezama političke stranke i finansijski izvještaj nije popunila u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.

Pregledom, odnosno kontrolom finansijskog izvještaja, osim gornje napomene nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatske demokratske unije BiH za 2009. godinu.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 61/06) i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“ broj 103/08).

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji velika mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatska demokratska unija BiH ostvarila je prihode u ukupnom iznosu 14.464,30 KM, što se vidi iz sljedeće tabelle:

Red. br.	Vrsta prihoda	Iznos u KM	Učešće u Uk.prih. %
1	Članarina	0,00	0,00%
2	Prilozi fizičkih lica	0,00	0,00%
3	Prilozi pravnih lica	0,00	0,00%
4	Prihodi od imovine	0,00	0,00%
5	Prihodi od pr. lica	0,00	0,00%
6	Prihodi od poklona	0,00	0,00%
7	Prihodi iz budžeta	14.464,30	100,00%
	Ukupni prihodi:	14.464,30	100,00%

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Hrvatska demokratska unija BiH ostvarila je rashode u ukupnom iznosu 12.253,15 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Hrvatska demokratska unija BiH. Skraćeni naziv stranke je HDU BIH.

Politička stranka je registrovana 16.05.2002. godine u Kantonalnom sudu u Sarajevu, pod brojem: R-I-8/02.

Sjedište političke stranke je u Sarajevu, Tešanjka 9.

Ovlašteno lice za zastupanje stranke je Miro Grabovac, predsjednik stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2009. godinu je Berislav Božić.

Prema podacima koje je Hrvatska demokratska unija BiH navela u godišnjem finansijskom izvještaju za 2009. godinu, organizacionu strukturu stranke čine:

- Središnjica HDU BiH i
- 5 nižih organizacionih dijelova¹.

¹ U okviru organizacione strukture HDU BiH egzistiraju: OO HDU Grude, OO HDU Posušje, OO HDU Ljubuški, OO HDU Široki Brijeg i OO HDU Novi Travnik.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Hrvatske demokratske unije BiH za 2009. godinu.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je Hrvatska demokratska unija BiH u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenog zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama političke stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Hrvatske demokratske unije BiH obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Do sada su izvršeni pregledi godišnjih finansijskih izvještaja Hrvatske demokratske unije BiH za 2005., 2006., 2007. i 2008. godinu i izdati izvještaji o pregledu sa mišljenjem revizora da je stranka postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1. NALAZI

- a) **Na osnovu obavljenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja i kontrole dodatne finansijske dokumentacije, utvrđeno je da Hrvatska demokratska unija BiH nije postupala u skladu sa odredbama člana 11. stav (1) i stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.**

Politička stranka nije vodila adekvatne evidencije o svojim prihodima i rashodima, čime je prekršila odredbe člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka².

- Kontrolom finansijske dokumentacije vezane za promet blagajne, koji se iskazuje na obrascu 2.-1. (Pregled stanja blagajne finansijskog izvještaja), utvrđeno je da isplate novčanih sredstava iz blagajne za troškove stranke nisu evidentirane u momentu njihovog nastanka. U toku 2009. godine izvršene su samo dvije transakcije unošenja gotovine u blagajnu i pet isplata po zbirnim specifikacijama za troškove nastale u razdoblju od januara do decembra 2009. godine. U skladu sa računovodstvenim propisima i odredbama člana 11. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka je obavezna da ažurno vodi blagajničke izvještaje i da u poslovnim knjigama evidentira gotovinske transakcije sa datumom njihovog nastanka.
- Prema podacima iz poslovnih knjiga koje je stranka dostavila Centralnoj izbornoj komisiji BiH, ukupan prihod koji je stranka ostvarila u izvještajnom periodu iznosi 14.474,13 KM.³ Uvidom u dostavljenu dokumentaciju, utvrđeno je da stranka nije evidentirala⁴ prihod od

² Političke stranke vode evidenciju o svojim prihodima i rashodima. Politička stranka je obavezna da Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine podnese finansijski izvještaj za svaku kalendarsku godinu (računovodstvenu godinu).

³ Podaci preuzeti iz bilansa uspjeha i bruto bilansa političke organizacije za period 01.01. – 31.12.2009. godine.

⁴ Obrazac 3. - Ukupni prihodi političke stranke (izvori finansiranja)

kamata banke⁵ u ukupnom iznosu 10,53 KM koji je ostvarila tokom 2009. godine. Za navedni iznos stranka je iskazala ukupne prihode u manjem iznosu u finansijskom izvještaju koji je dostavila Centralnoj izbornoj komisiji BiH.

- Detaljnom kontrolom godišnjeg finansijskog izvještaja koji je stranka dostavila Centralnoj izbornoj komisiji BiH, te na osnovu akta Službe gospodarstva i finansija Općine Ljubuški broj: 03/3-14-980/10 od 06.07.2010. godine, koji je dostavljen na zahtjev Centralne izborne komisije BiH⁶, utvrđeno je da stranka nije iskazala prihod od Općine Ljubuški u iznosu od 1.670,00 KM. Za navedni iznos stranka je iskazala ukupne prihode u manjem iznosu u finansijskom izvještaju i svojim poslovnim knjigama.
- U godišnjem finansijskom izvještaju koji je stranka dostavila Centralnoj izbornoj komisiji BiH, Hrvatska demokratska unija BiH je iskazala troškove u iznosu od 12.253,15 KM, dok ukupan promet kratkoročnih obaveza u 2009. godini iznosi 200,00 KM, što nedvosmisleno ukazuje na to da stranka troškove evidentira tek kada izvrši plaćanje, a ne u momentu kada je trošak nastao.

b) Hrvatska demokratska unija BiH je prekršila odredbe člana 11. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka.⁷

- Stranka nije popunila obrazac 3. - Ukupni prihodi političke stranke (izvori finansiranja) na način kako to propisuje član 13. stav (1) tačka (d) i tačka (g) Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka⁸, zatim obrazac 3 – c (Prihodi političke stranke od imovine) na način kako to propisuje član 16. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka⁹, jer nije iskazala prihod od kamata banke u ukupnom iznosu 10,53 KM, niti obrazac 3 – f (Prihodi iz budžeta) na način kako to propisuje član 19. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka¹⁰, jer nije iskazala prihod iz budžeta Općine Ljubuški u iznosu od 1.670,00 KM.

5.2. PREPORUKE

Preporučuje se Hrvatskoj demokratskoj uniji BiH da se pridržava odredbi Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- ❖ ***da postupa u skladu sa odredbama člana 11. stav (1) i stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka i to:***
- ❖ ***da vodi evidencije o svojim prihodima i rashodima,***
- ❖ ***da ustroji upravljanje gotovinom putem blagajne i uvede obavezu vođenja blagajničkih izvještaja na dnevnom nivou uz obavezne priloge (nalog uplate i nalog isplate; dokumenta na osnovu kojih se vrše isplate putem blagajne). Poslovanje blagajne treba urediti tako da se***

⁵ Izvodi Unicredi banke d.d. HDU BiH

⁶ Zahtjev za dostavljanje podataka – Općina Ljubuški broj 03-07-6-234/10 od 22.06.2010. godine

⁷ Do 31.03. naredne godine političke stranke podnose finansijski izvještaj u formi koju odobri Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine. Ovaj izvještaj sadrži podatke utvrđene Izbornim zakonom. Centralna izborna komisija Bosne i Hercegovine donosi propise za provođenje odredbi kojima se bliže utvrđuju sadržaj, forma, način i drugi detalji izvještavanja.

⁸ U obrazac 3, *Ukupni prihodi političke stranke – izvori finansiranja*, unose se sljedeći podaci: ... d) Prihodi od imovine političke stranke (detalji u Obrascu 3-c) – ukupan iznos prihoda po ovom osnovu u KM, g) Prihodi iz budžeta (detalji u Obrascu 3-f) – ukupan iznos prihoda po ovom osnovu u KM.

⁹ U obrazac 3-c, *Prihodi političke stranke od imovine*, unose se sljedeći podaci: naziv organizacionog dijela stranke, vrsta imovine na osnovu koje se ostvaruju prihodi, korisnik imovine političke stranke, broj ugovora, odluke, rješenja itd., iznos ostvarenog prihoda i iznos sredstava koji je politička stranka naplatila.

¹⁰ Obrazac 3-f, *Prihodi iz budžeta*, popunjava se na nivou političke stranke i u njemu se evidentiraju sva sredstva iz budžeta svih nivoa vlasti koja je politička stranka primila u izvještajnom periodu. U ovaj obrazac unose se sljedeći podaci: naziv organizacionog dijela političke stranke, naziv nivoa vlasti, broj i datum odluke i ukupan iznos prihoda.

razgraniče dužnosti odobravanja isplate, evidentiranja i isplate gotovine uz prethodno definisanje visine blagajničkog maksimuma, odnosno

- ❖ *da finansijske izvještaje popunjava na način koji je utvrđen Zakonom o finansiranju političkih stranaka i Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.*

KOMENTAR

U ostavljenom roku, Hrvatska demokratska unija BiH nije se očitovala na nalaze revizije i mišljenje revizora dato u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2009. godinu, koji je dostavljen stranci 06.11.2010. godine.

Mr. Hasida Gušić, šef Službe za reviziju

Nevenko Andan, revizor

Amela Batuša, pomoćnik revizora